

p quā manifestat hōi q̄ de^o sit supior cui d̄
 bear obedire. **A**d q̄rtū dicēdū q̄ ad rōnē
 fūdamētī n̄ solū r̄q̄rīt q̄ sit p̄mū. s̄z etiam q̄
 sit alyis p̄tib⁹ edificij cōnexū. Nō. n. eēt fun
 damētū nisi ei alle p̄tes edifitij cohererēt :
 n̄erio autē spūalis edifitij ē p̄ caritatē. fm̄ il
 lud Col. 3. **S**up oīa caritatē habete q̄ ē vin
 culū p̄fectionis. z iō fides sine caritate fun
 damētū eēt nō pōt. nec tñ oz q̄ caritas sit p̄
 oz fide. **A**d quītū dicēdū q̄ act⁹ volūtati
 p̄erigīt ad fidē. nō tñ act⁹ volūtatis caritate
 informar⁹ : s̄z tal act⁹ p̄supponit fidē : quia
 nō pōt volūtas p̄fecto amore i deū tendere
 nisi intellect⁹ rectā fidē habeat circa ipsuz.

Ad octauū sic proce

dit. **V**idē q̄ fides nō sit certior scia z alyis
 v̄tutib⁹ intellectualib⁹. **D**ubitatō. n. oppo
 nit certitudinī. vñ vidē illud eēt certū quod
 min⁹ pōt habere de dubitatōe. sicut ē albi⁹
 quod ē nigro ip̄emirū s̄z intellectus z scia
 z ēt sapia nō h̄nt dubitationem circa ea q̄z
 sunt. credēs autē intēdū pōt pati motū dubi
 tionis z dubitare de his q̄ sūt fidei. **S** fides n̄
 ē certior v̄tutib⁹ intellectualib⁹. **V**isio ē
 certior auditu. s̄z fides ē ex auditu ut d̄r⁹ R o
 x^o. in intellectu autē z scia z sapia iccludit q̄dā
 intellectualis visio. **S** certior ē scia v̄ intellect⁹
 q̄z fides. **P**ro alio q̄ p̄fecti⁹ i his que
 ad itellēm p̄tinēt. t̄nto ē certū. s̄z intellectus
 ē p̄fectior fide. q̄ p̄ fidē ad itellēm p̄uenit
 fm̄ illud 1^a 28. **N**isi crederitis nō itelli
 getis fm̄ aliā l̄fāz. **E**t Aug⁹ dic etiā d̄ scia
 14. de trini. q̄ p̄ scia z roborat fides. **S** vidē
 q̄ certior sit scia ul⁹ intellect⁹ q̄z fides. **S**z
 5 ē qd̄ apls dicit. i. ad Thessal. 2. **A**ū accepit
 setis a nob⁹ v̄bū audit⁹. s. p̄ fidē accepistis id
 nō ut v̄bū hoīuz. s̄z sicut vere ē verbū dei. s̄z
 nihil certū verbo dei. **S** scia nō ē certior fide
 nec aliqd̄ aliud. **R**o. dicēdum q̄ sic supra
 dēm ē virtutū intellectualū due sūt circa cō
 tigētia. s. prudētia z ars. q̄b⁹ p̄ferit fides in
 certitudine rōne sue m̄ae : q̄a ē d̄ c̄nis q̄ nō
 atigit aliē se h̄re. **T**res at̄ fliq̄ virtutes. s. sa
 pia scia z itellē⁹ sūt d̄ necessarijs. ut s̄ dēm
 ē. **S**z sciēdū ē q̄ sapia z scia z itellē⁹ dupli
 cif̄ dicūt. **U**no mō fm̄ q̄ ponūt v̄tutes itel
 lectuales a p̄ho i 7. et bicoz. **A**lio⁹ q̄z q̄ po
 nūt dona spūs sci. p̄ mō dicēdū ē q̄ certitu
 do pōt cōsiderari duplicif̄. **U**no⁹ ex cā certitu
 dis. z sic d̄r eēt certū illud qd̄ h̄z certiorē cāz

z h̄ mō fides ē certior trib⁹ p̄dictis. q̄a fide
 inicit v̄itati d̄ine. tria at̄ p̄dicta inicit rōnē
 hūane. **A**lio mō pōt cōsiderari certitudo ex pi
 te subī. z sic d̄r esse certius qd̄ pleni⁹ cōse
 itellē⁹ hoīs. z p̄ hūc modū q̄a ea q̄ sūt fidei
 sūt s̄ itellēm hoīs. n̄ at̄ ea q̄ subsūt t̄b⁹ p̄dic
 tis iō ex hac pte fides ē m̄ certū. **S**z q̄a vñ
 qd̄q̄ iudicat simplicif̄ qd̄ s̄z cāz suā. fm̄ at̄
 dispōnē q̄ ex pte s̄bi ē iudicat scōz quid **I**n
 de ē q̄ fides ē simplicif̄ certior s̄z alia sūt cer
 tiora fm̄ qd̄. s. q̄ ad nos. **S**ilic̄ autē si accipi
 ant̄ tria p̄dicta fm̄ qd̄ sūt dona p̄stitū vite co
 opant̄ ad fidē sic ad p̄ncipiū qd̄ p̄supponūt
 vñ etiā fm̄ h̄ fides ē eis certior. **A**d p̄mū
 q̄ dicēdū q̄ illa dubitatio non est ex pte cāe
 fidei. s̄z q̄ ad nos inq̄tū nō plene assēq̄mur
 p̄ itellētū ea q̄ sūt fidei. **A**d secūdū d̄o
 q̄ ceteris parib⁹ visio est certior auditu. sed
 si ille a quo auditur. multum excedit visum
 videntis. sic certior est auditus q̄z visus. sic
 aliquis parue sciētie magis certificaf̄ de eo
 qd̄ audit ab aliq̄ sciētifico q̄z de eo qd̄ sibi se
 cūdū suā rōnē vidē. z multo magis h̄o cer
 tior ē de eo qd̄ audit a deo qui falli n̄ potest
 q̄z de eo qd̄ vidit. p̄p̄a rōne q̄ falli pōt. **A**d
 t̄tū dicēdū q̄ p̄fectio itellē⁹ z scie excedit
 cognitōez fidei q̄tū ad maiore manifestati
 onē n̄ tñ q̄tū ad certiore i b̄fioez : q̄a tota c̄
 titudo itellē⁹ uel scie fm̄ q̄ sunt dona. p̄ce
 dit a certitudine fidei. sic certitudo cognitū
 onis cōsonū. p̄cedit ex certitudine p̄ncipio
 rū. **S**cōz at̄ q̄ scia z sapia z itellē⁹ sūt v̄tu
 tes itellectuales inicit n̄ali lumini rōnis qd̄
 d̄ficit a c̄titudine z a v̄bo dei cui innitit fides

Quoniam **E**inde consi
 derādū ē de h̄ntibus fidem
 Et circa h̄ q̄rūtū q̄tuor. p̄
 v̄tz āgelus aut h̄o in prima
 suū cōditione h̄uerit fidez. 2°
 v̄tz demones h̄beāt fide. 3° v̄tz heretici ez
 rātes i vno articulo fidei habeant fidem de
 alyis articulis. 4° v̄trū fidem h̄ntiū vnus
 ab alio habeat maiore fidem.

Ad primū sic proce

dit. **V**idē qd̄ āgel⁹ aut h̄o in sua p̄ma cōdi
 tiōe fidē nō habuerit. **D**icit. n. **H**ugo de scō
 victore q̄ q̄a h̄o oculū cōtēplātōis nō habz
 deū z q̄ in deo sūt videre nō valet. s̄z āgel⁹
 in statu sue p̄me cōditōis an̄ confirmatiōez

ut patz p Augl. sup illud Job. 20. Si nō ue
 nisse ⁊ locutus eis fuisset pccm nō haberet
 nūc aut excusatōem nō hnt de pccō suo: s; i
 qbusdā hoibus ē pccm infidelitatis: si g; fi
 des esset i demoibus aliq; ⁊ hoibus pccm ess; z
 g; nius pccō demonū: qd̄ vi detur esse i cōue
 niēs n̄ g; fides ē i demoib⁹. ¶ S; 3 ē qd̄ dī
 Jac. 2. Demōes credūt ⁊ tremescūt. R̄
 dicēdū q; sic. s. dēm ē intellect⁹ credētis af
 fen tit rei credite nō qā ipam videat l'fm se
 ul' per resolutionē ad p̄ia p̄ncipia p se visa
 sed ppter ipium voluntatis. ⁊ aut volūtas
 moueat itellectū ad affētiēdū. pōt ⁊tingere
 ex duobus. Uno ex ordine volūtatī ad bo
 nū ⁊ sic credere ē actus laudabil'. Alio qā i
 tellect⁹ cūct' ad b̄ qd̄ iudicet esse credēdū
 his q; dicit'. s; nō cōuicat p euidētiā rei: sic
 si aliqs ppha p̄nūciaret i f̄mone dñi aliqd
 futurū. ⁊ adhiberet signū mortuū suscitādo
 ex b̄ signo cūiceretur intellect⁹ vidēt' ut co
 gnosceret manifeste b̄ dicit a deo q nō mē
 tū: s; illō futurū qd̄ p̄dicat i se euidēs n̄ esset
 vñ p h̄ rē fidei n̄ tollerēt. Dicēdū ē g; q; isid̄
 libus xp̄i laudat fides f̄m primū modū: ⁊
 s; b̄ n̄ ē i demonibus: s; solū 2°. Vidēt. n.
 multa manifesta iudicia ex qbus p̄cipiūt do
 crinam ecclie a deo esse: q; quis ipi res ipas
 quas ecclia docet nō videat. puta deuz esse
 trinū ⁊ vnū l' aliqd h' moi. Ad p̄mū g; dicē
 dū q; demonū fides ē qd̄dā mō coacta ex si
 gnōz euidētia: ⁊ iō nō p̄tinet ad laudez vo
 lūtatī ipoz q; credūt. Ad scōm dicēdūz
 q; fides q; ē donū grē iclinat homiez ad cre
 dēdū scōm aliqūe effectū boni etiā si sit in
 formis. vñ fides que ē in demonibus nō est
 donū grē: s; magis cogūf ad credēdū ex p
 spicacitate nālis itellect⁹. Ad tertiu dicē
 dū q; b̄ ipsū demonibus displicet q; signa
 fidei s; tā euidētia ut p ea credere ⁊pellātur
 ⁊ iō i nllō malitia eoz minuit p b̄ q; credūt

Ad tertium sic proce
 ditur. Videt q; heretic⁹ q; discredīt vnū āti
 culū fidei possit h̄re fidē i formē d̄ alyz arti
 culis. Nō. n. intellect⁹ nāl h̄rtici ē potētior
 q; itellect⁹ catholici: s; itellect⁹ catholici in
 diget adiuuari ad credēdū quēcūq; articlū
 fidei dono fidei. g; videt q; nec h̄rtici aliqs
 articlōs fidei crederē possit sine dono fidei i
 foris. ¶ S; sic s; b̄ fide ⁊tinēt mlti articuli fi
 dei: ita sub vna scia puta geometriā ⁊tinēt

mlte d̄clones: s; hō aliqs pōt habere sciaz
 geometrie circa q̄sdā geometrical d̄clones
 alyz ignoratis g; hō aliqs pōt habere fidē d̄
 aliqb⁹ articlū fidei aliqs nō credēdo. ¶ S;
 Sic hō obedit deo ad credēdū articulo s; fi
 dei: ita etiā ad fūādā mādata leg; s; hō pōt
 eē obediēs circa qd̄dā mādata ⁊ n̄ cir ca alia.
 g; p̄t habet fidē circa qd̄dā articlōs ⁊ n̄ cē ali
 os. ¶ S; 3 ē. Sic pccm mortale h̄rtia car
 tati: ita discredere vnū āticulū h̄rtiatur fidei
 s; caritas n̄ remanet i hoie p' vnū pccz mor
 tale. g; neq; fides p' q; discredīt vnū articlū
 fidei. ¶ R̄ dicēdū q; i heretico discredēte
 vnū articulū fidei nō manet fides neq; for
 mata neq; i formis. Cui⁹ rō ē qā spēs cūis
 libet habet reꝝ depēdet ex formali rōne ob
 iecti: q; iublata spēs habet remanere n̄ pōt
 formale aut obm fidei ē v̄itas p̄ma scōz q;
 manifestat i scripturis sacris ⁊ doctrina ec
 clese q; p̄cedit ex v̄itate p̄ma. Vñ q; cūq; nō
 iherz sic infallibili ⁊ dīne regule doctrine ec
 clese q; p̄cedit ex veritate p̄ia in scripturis
 sacris maifestata: ille non h̄z habitū fidei: s;
 ea q; sūt fidei alio mō tenet q; p fidē: sicut si
 aliqs teneat mēte aliquā cōclōnē n̄ cogno
 scens mediū illi⁹ demonstratōnis manifestū
 ē q; n̄ habz eius sciaz sed opioez solū. Mai
 festū ē aut q; ille q; iheret doctrine ecclie tā
 q; infallibili regule oib⁹ assentit q; ecclia do
 cet: aliqñ si d̄ his q; ecclia docet: q; vult te
 net: ⁊ que nō vult nō tenet. non iam iheret
 ecclie doctrine sicut infallibili regule sed
 pprie volūtatī ⁊ sic manifestum ē q; hereti
 c⁹ q; p̄tinaciter discredīt vnū articulū fidei
 n̄ ē parat⁹ seq; i omib⁹ doctrinā ecclie. Si. n.
 nō p̄tinacit. iam nō. est h̄rticus: s; solū errāf
 Vñ maifestū ē q; talis h̄rticus circa vnū az
 ticulū: fidē nō h̄z d̄ alyz articulis s; opionē
 quādā f̄m ppriā volūtatē. Ad p̄mū g; di
 cēdū q; alios articulos fidei de qbus hereti
 cus nō errat. nō t̄z eodē modo sicut tenz eos
 fidelis. s; simpliciter iherēdo p̄ne v̄itati ad
 qd̄ indiget hō adiuuari p habitū fidei. sed te
 net ea q; sunt fidei ppriā volūtatē ⁊ iudicio
 ¶ Ad secundum dicēdum q; indiuersis ⁊
 clusionibus vnus scie sunt diuersa media
 p que p̄banf quoꝝ vnū pōt cognosci sine
 alio. Et iō hō pōt scire q̄sdā d̄clones vnus
 scie ignoratis alyz. s; oibus articlis fidei i
 heret fids p̄ vnū mediū. s; p̄ v̄itatē p̄mā
 p̄pōitā nob i scripturis s; doctrinā ecclie

intelligētis sane. et id quod ab **B** medio decidit
totaliter fide caret. **A**d tertium dicendum quod
diuersa precepta legis possunt referri uel ad di-
uersa motiua prima et sic unum sine alio ser-
uari potest uel ad unum motiuum primum quod est perfec-
te obedire deo a quo decidit quicquid unum pre-
ceptum transgreditur. sicut illud **Ioh. xi.** Qui offe-
dit in uno factus est omni reus.

Ad quartum sic pro-

cedit. **V**idetur quod fides non possit esse maior in
uno quam in alio. **Q**uātitas enim habet attendi
secundum obiecta. sicut quicquid habet fidem credit omnia que sunt in
dei gratia que deficit ab uno totaliter amittit ut
dictum est. **g** videtur quod fides non possit esse ma-
ior in uno quam in alio. **P**rimo ea que sunt in summo non re-
cipiunt magis minus. sicut ratio fidei est in summo. re-
grit enim ad fidem quod habet ibi primum uitati super
omnia. **g** fides non recipit magis et minus. **P**rimo
ita se habet fides in cognitione generaliter sic intel-
lectus principiorum in cognitione natali. eo quod arti-
culi fidei sunt prima principia generaliter cognitionis
ut ex dictis patet. sicut intellectus principiorum equaliter in
uicem in omnibus hominibus. et fides equaliter ueni-
tur in omnibus fidelibus. **S**icut. **U**bi cuique inuenit
primum et magnum ibi inuenitur magis et minus. sicut in
fide inuenitur magnum et primum. **D**icit enim dominus **Pe-**
tro Mat. i. 4. Modice fidei quarum dubita-
sti. **E**t mulieri dixit **Mat. i. 5.** Mulier ma-
gna est fides tua. **g** fides potest esse maior in uno
quam in alio. **R**espondeo dicendum quod sic. **S**ecundo est generalis
habitus ex duobus attendi potest. **U**no. ex ob-
iecto. **S**icut participatio subiecti. **O**bi autem fidei potest
dupliciter considerari. **U**no. secundum formalem rationem
Alio. secundum ea que materialiter credenda proponuntur.
Secundum autem obiecta fidei est unum et simplex. sicut uitas
prima ut dictum est. unum ex hac parte fides non di-
uersificatur in creditibus. sicut una species in omnibus
ut dictum est. **S**ed ea que materialiter credenda pro-
ponuntur sunt plura. et primum accipiuntur magis minus
explicite et sicut potest unum habere plura explicite cre-
ditur quam alius. et sic in uno potest esse maior fides sicut
maior fidei explicite. **S**i uero consideretur
fides secundum participatioem subiecti **B** contingit du-
pliciter. **N**am accipitur fidei primum ex intellectu et ex
uoluntate ut dictum est. **P**otest ergo fides in aliquo
dici maior uno modo ex parte intellectus. propter
maiorē certitudinē et firmitatē. **Al**io. ex parte
uoluntatis propter maiorē promptitudinē seu
deuotionē uel confidentiā. **A**d primum ergo dicitur
dum quod ille qui pertinaciter discredidit aliquid eorum que

sub fide continentur non habet habitum fidei quem habet
ille. quod non explicite credit omnia sed paratus est
omnia credere. et sicut habet ex parte obiecti unum habet maio-
rem fidem quam alius in quantum plura explicite credit.
ut dicitur. **A**d secundum dicendum quod ratio fidei
dei est ut uitas prima omnibus preferat. sicut in eorum quod
eā omnibus preferunt quodam certius et deuotius ei
se habent quam alii. et sicut habet fides est maior in uno
quam in alio. **A**d tertium dicendum quod intellectus prin-
cipiorum sequitur ipsam naturam humanam que equaliter
omnibus inuenitur. sicut fides sequitur donum gratie quod non
est equaliter in omnibus ut dictum est. unum non est ea-
dem ratione et tamen sicut maiorē capacitatē intellectus
unus magis uel minus cognoscit uirtutē pri-
cipiorum quam alius.

O **E**inde consi-

derandum est de causa fidei. **E**t circa
hoc querunt duo. primum utrum fides
sit homini infusa a deo. secundo
utrum fides informis sit donum.

Ad primum sic proce-

dit. **V**idetur quod fides non sit omni infusa a deo.
Dicit enim **Aug. i. 4.** de trinitate quod per sciam gignit in
nobis fides. nutrit. defendit. et roboratur. sicut
ea que per sciam in nobis gignit magis uidetur acq-
sita quam infusa. **g** fides non uidetur in nobis esse ex
infusione diuina. **P**rimo. **I**llud ad quod habet pertinaciter
audiendo et uidentem uidetur ab homine esse acq-
sita. sicut habet pertinaciter ad credendum et uidentem mira-
cula et audiendo fidei doctrinam. **D**icitur enim
Ioh. 4. Cognit per gratia illa hora erat in qua dixit
ei **Ihs. fili tu uiuit. et credidit ipse et domus**
eius tota. **A**t **Rom. x.** dicitur quod fides est ex auditu
ergo fides habet ab homine tamquam acq-sita. **P**rimo. **I**llud
quod consistit in hominis uoluntate ab homine potest acq-
sita. sicut fides consistit in credenti uoluntate. ut **Aug.**
dicit in libro. de predestinatione sanctorum **g** fides potest
esse ab homine acq-sita. **S**icut est quod dicitur ad **Eph.**
2. **H**ra estis saluati per fidem. et non ex uobis ne-
que glorie. donum enim dei est. **R**espondeo dicendum quod ad fidem
duo requiruntur. **Q**uorum unum est ut homini credibili-
a proponantur. quod requiritur ad hoc quod homo aliquid
explicite credat. **A**liud autem quod ad fidem requiritur
est assensus credentis ad ea que proponuntur. **Q**ui tamen
ad primum horum necesse est quod fides sit a deo. **E**t eius
que sunt fidei excedunt rationem humanam. unum non ca-
dunt in contemplatione hominis nisi deo reuelante. sicut
busdam quod reuelantur immediate a deo. sicut sunt
reuelata apostolis et prophetis. quibusdam autem proponuntur